

VERTIMAS

KONVENCIJA

dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse ir komercinėse bylose įteikimo užsienyje

(sudaryta 1965 m. lapkričio 15 d.)

ŠIA KONVENCIJĄ PASIRAŠIUSIOS VALSTYBĖS,

norėdamos sukurti reikiamas priemones, užtikrinančias, kad apie teisinius ir neteisinius dokumentus, kurie turi būti įteikti užsienyje, jų adresatui būtų pranešama pakankamai iš anksto;

norėdamos tam tikslui pagerinti tarpusavio teisminės pagalbos teikimą, supaprastinant ir pagreitinant jos procedūrą,

nusprendė parengti šią Konvenciją ir susitarė dėl šių nuostatų:

1 straipsnis

Ši Konvencija taikoma nagrinėjant visas civilines ir komercines bylas, kai yra pagrindas perduoti teisminį arba neteisminį dokumentą, kad jis būtų įteiktas užsienyje.

Ši Konvencija netaikoma, kai nežinomas adresas asmens, kuriam toks dokumentas turi būti įteiktas.

I SKYRIUS

TEISMINIAI DOKUMENTAI

2 straipsnis

Kiekviena Susitariančioji Valstybė paskiria Centrinę įstaigą, kuri išpareigos priimti kitų Susitariančiųjų Valstybių prašymus dėl dokumentų įteikimo ir imtis tolesnių veiksmų pagal 3–6 straipsnių nuostatas.

Kiekviena Valstybė paskiria Centrinę įstaigą pagal savo teisę.

3 straipsnis

Pagal Valstybės, kurioje dokumentai buvo parengti, teisę kompetentinga įstaiga arba teismo pareigūnas perduoda Valstybės, į kurią kreipiamasi, Centrinei įstaigai prašymą, atitinkantį šios Konvencijos priede pateiktą pavyzdį, nereikalaujant tų dokumentų legalizavimo ar kito panašaus formalumo.

Prie prašymo pridedamas dokumentas, kurį reikia įteikti, arba jo kopija. Prašymas ir dokumentas pateikiami dviem egzemplioriais.

4 straipsnis

Jei Centrinė įstaiga mano, kad prašymas neatitinka šios Konvencijos nuostatų, ji nedelsdama apie tai informuoja pareiškėją ir nurodo savo prieštaravimus prašymui.

5 straipsnis

Valstybės, į kurią kreipiamasi, Centrinė įstaiga dokumentą įteikia pati arba pasirūpina, kad jį įteiktų atitinkama institucija:

- a) tokiu būdu, kokį numato tos valstybės vidaus teisė įteikiant dokumentus civilinėse bylose šalies viduje asmenims, kurie yra tos Valstybės teritorijoje, arba

b) tam tikru būdu, kurio prašo pareiškėjas, jei toks būdas neprieštarauja Valstybės, į kurią kreipiamasi, teisei.

Atsižvelgiant į šio straipsnio pirmosios dalies b punktą, dokumentas visada gali būti įteikiamas jį pristatant adresatui, kuris savanoriškai jį priima.

Jei dokumentas turi būti įteiktas pagal šio straipsnio pirmąją dalį, Centrinė įstaiga gali reikalauti, kad dokumentas būtų parengtas Valstybės, į kurią kreipiamasi, valstybine kalba arba viena iš valstybinių kalbų arba būtų pateiktas atitinkamas jo vertimas.

Pagal šios Konvencijos priede nurodytą pavyzdį parengto prašymo dalis, kurioje pateikiama įteikiamo dokumento santrauka, įteikiama kartu su dokumentu.

6 straipsnis

Valstybės, į kurią kreipiamasi, Centrinė įstaiga arba pastarosios tam tikslui paskirta kita įstaiga užpildo liudijimą pagal šios Konvencijos priede nurodytą pavyzdį.

Liudijime nurodoma, kad dokumentas buvo įteiktas, nurodomas įteikimo būdas, vieta ir data bei asmuo, kuriam dokumentas buvo pristatytas. Jei dokumentas nebuvo įteiktas, liudijime nurodomos priežastys, dėl kurių dokumentas nebuvo įteiktas.

Pareiškėjas gali reikalauti, kad liudijimą, kurio Centrinė įstaiga arba teismo įstaiga pačios nepildė, viena iš šių įstaigų patvirtintų savo parašu.

Liudijimas siunčiamas tiesiogiai pareiškėjui.

7 straipsnis

Šios Konvencijos priede nurodytame pavyzdyje standartinės nuostatos visais atvejais rašomos prancūzų arba anglų kalba. Jos taip pat gali būti rašomos Valstybės, kurioje dokumentai parengti, valstybine kalba arba viena iš valstybinių kalbų.

Atitinkami blankai užpildomi arba Valstybės, į kurią kreipiamasi, kalba, arba prancūzų ar anglų kalba.

8 straipsnis

Kiekviena Susitariančioji Valstybė, netaikydama prievartos, gali nevaržomai įteikti teisinius dokumentus asmenims užsienyje tiesiogiai per savo diplomatinis atstovus arba konsulinius pareigūnus.

Bet kuri Valstybė gali pareikšti, kad ji prieštarauja tokiam dokumentų įteikimui jos teritorijoje, išskyrus atvejus, kai dokumentas turi būti įteiktas Valstybės, kurioje dokumentai parengti, nacionalui.

9 straipsnis

Be to, kiekviena Susitariančioji Valstybė gali naudoti konsulinius kanalus dokumentams persiųsti kitos Susitariančiosios Valstybės tam tikslui paskirtoms institucijoms, kad šios juos įteiktų.

Susiklosčius ypatingoms aplinkybėms, kiekviena Susitariančioji Valstybė tam pačiam tikslui gali naudoti diplomatinis kanalus.

10 straipsnis

Jei paskirties Valstybė neprieštarauja, ši Konvencija netrukdo:

a) tiesiogiai siųsti teisinius dokumentus paštu užsienyje esantiems asmenims;

- b) teismo pareigūnams, pareigūnams arba kitiems kompetentingiems Valstybės, kurioje dokumentai buvo parengti, asmenims tiesiogiai įteikti teisinius dokumentus per paskirties Valstybės teismo pareigūnus, pareigūnus arba kitus kompetentingus asmenis;
- c) suinteresuotiems byla asmenims tiesiogiai įteikti teisinius dokumentus per paskirties Valstybės teismo pareigūnus, pareigūnus arba kitus kompetentingus asmenis.

11 straipsnis

Ši Konvencija netrukdo dviem arba daugiau Susitariančiųjų Valstybių susitarti leisti naudoti kitus nei numatyti ankstesniuose straipsniuose teisminių dokumentų perdavimo įteikimui būdus, o ypač tiesioginius jų atitinkamų įstaigų ryšius.

12 straipsnis

Iš Susitariančiosios Valstybės atsiųstų teisminių dokumentų įteikimas netampa pagrindu sumokėti arba atlyginti mokesčius ar išlaidas už Valstybės, į kurią kreipiamasi, suteiktas paslaugas.

Pareiškėjas sumoka arba atlygina:

- a) teismo pareigūno arba pagal paskirties Valstybės teisę kompetentingo asmens paslaugų išlaidas;
- b) tam tikro įteikimo būdo panaudojimo išlaidas.

13 straipsnis

Jei prašymas įteikti dokumentus atitinka šios Konvencijos reikalavimus, Valstybė, į kurią kreipiamasi, gali atsisakyti patenkinti prašymą tik tuo atveju, jeigu ji mano, kad sutikimas pažeistų jos suverenitetą ar saugumą.

Tokia Valstybė negali atsisakyti patenkinti prašymą motyvuodama vien tuo, kad pagal savo vidaus teisę ji turi išimtinę jurisdikciją tos bylos dalykui arba kad pagal jos vidaus teisę byla, kuria grindžiamas prašymas, negalima.

Atsisakymo atveju Centrinė įstaiga apie tai nedelsdama praneša pareiškėjui ir nurodo atsisakymo priežastis.

14 straipsnis

Sunkumai, galintys kilti perduodant teisinius dokumentus įteikimui, sprendžiami diplomatiniais kanalais.

15 straipsnis

Jei šaukimas į teismą arba lygiavertis dokumentas turėjo būti perduotas į užsienį įteikimui pagal šios Konvencijos nuostatas, o atsakovas neatvyko į teismo posėdį, teismo sprendimas nepriimamas tol, kol nenustatoma, kad:

- a) dokumentas buvo įteiktas Valstybės, į kurią buvo kreiptasi, vidaus teise nustatytu būdu, skirtu įteikti dokumentus civilinėse bylose šalies viduje asmenims, esantiems jos teritorijoje, arba
  - b) dokumentas iš tikrųjų buvo pristatytas atsakovui arba į jo gyvenamąją vietą kitu šioje Konvencijoje numatytu būdu,
- ir kad abiem šiais atvejais dokumentai buvo įteikti pakankamai iš anksto, kad atsakovas galėtų gintis.

Kiekviena Susitariančioji Valstybė turi teisę pareikšti, kad teisėjas, nepaisant šio straipsnio pirmosios dalies nuostatų, gali priimti sprendimą net ir negavęs jokio dokumento įteikimo arba pristatymo liudijimo, jei yra įvykdytos visos šios sąlygos:

- a) dokumentas buvo perduotas vienu iš būdų, numatytų šioje Konvencijoje;
- b) nuo dokumentų perdavimo dienos praėjo ne trumpesnis kaip šešių mėnesių laikotarpis, kurį teisėjas toje konkrečioje byloje laiko pakankamu;
- c) nebuvo gautas joks liudijimas, nors buvo dedamos visos reikiamos pastangos jį gauti iš Valstybės, į kurią buvo kreiptasi, kompetentingų institucijų.

Nepaisant ankstesnių šio straipsnio dalių nuostatų, neatidėliotinu atveju teisėjas gali paskirti laikinas arba apsaugos priemones.

16 straipsnis

Jei šaukimas į teismą arba lygiavertis dokumentas turėjo būti perduotas į užsienį įteikimui pagal šios Konvencijos nuostatas ir teismo sprendimas buvo priimtas į teismą neatvykusio atsakovo nenaudai, teisėjas turi teisę atleisti atsakovą nuo pasekmių pasibaigus teismo sprendimo apskundimo terminui, jei yra įvykdytos šios sąlygos:

- a) jei atsakovas ne dėl savo kaltės pakankamai iš anksto nesužinojo apie dokumentą, kad pasirengtų gynybai, arba apie teismo sprendimą, kad suspėtų jį apskūsti, ir
- b) jei atsakovas pateikė *prima facie* gynybos argumentų bylos nagrinėjimui iš esmės.

Prašymą netaikyti termino teismo sprendimui apskūsti galima pateikti tik per priimtina laiką nuo tada, kai atsakovas sužinojo apie tokį teismo sprendimą.

Kiekviena Susitariančioji Valstybė gali pareikšti, kad nesvarstys prašymo, jei jis buvo pateiktas praėjus tokiame pareiškime nurodytam laikui, kuris visais atvejais turi būti ne trumpesnis kaip vieneri metai nuo teismo sprendimo dienos.

Šis straipsnis netaikomas teismo sprendimams dėl asmenų statuso arba veiksnumo.

II SKYRIUS

NETEISMINIAI DOKUMENTAI

17 straipsnis

Susitariančiosios Valstybės institucijų ir teismo pareigūnų parengti neteisminiai dokumentai gali būti perduodami įteikimui kitoje Susitariančiojoje Valstybėje šioje Konvencijoje numatytais būdais ir pagal jos nuostatas.

III SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

18 straipsnis

Be Centrinės įstaigos, kiekviena Susitariančioji Valstybė gali paskirti ir kitas įstaigas ir nustatyti jų kompetenciją.

Tačiau visais atvejais pareiškėjas turi teisę siųsti prašymą tiesiogiai Centrinei įstaigai.

Federacinės valstybės gali paskirti daugiau kaip vieną Centrinę įstaigą.

19 straipsnis

Jei Susitariančiosios Valstybės vidaus teisė leidžia naudoti ankstesniuose šios Konvencijos straipsniuose nenurodytus užsienio teisminių dokumentų perdavimo įteikimui tos Valstybės teritorijoje būdus, ši Konvencija tokių nuostatų nekeičia.

20 straipsnis

Ši Konvencija neužkerta kelio dviem ar daugiau Susitariančiųjų Valstybių sudaryti susitarimą ir nesilaikyti:

- a) 3 straipsnio antrosios dalies reikalavimo parengti perduodamus dokumentus dviem privalomais egzemplioriais;
- b) kalbos reikalavimų pagal 5 straipsnio trečiąją dalį ir 7 straipsnį;
- c) 5 straipsnio ketvirtosios dalies nuostatų;
- d) 12 straipsnio antrosios dalies nuostatų.

21 straipsnis

Kiekviena Susitariančioji Valstybė, deponuodama ratifikavimo arba prisijungimo dokumentus arba vėliau, informuoja Nyderlandų užsienio reikalų ministeriją apie:

- a) įstaigų paskyrimą pagal 2 ir 18 straipsnius;
- b) įstaigos, kompetentingos užpildyti liudijimą pagal 6 straipsnį, paskyrimą;
- c) įstaigos, kompetentingos priimti konsuliniais kanalais pagal 9 straipsnį perduotus dokumentus, paskyrimą.

Kiekviena Susitariančioji Valstybė prirėikus taip pat informuoja minėtąją ministeriją apie:

- a) prieštaravimą naudoti perdavimo būdus, nurodytus 8 ir 10 straipsniuose;
- b) pareiškimus pagal 15 straipsnio antrąją dalį ir 16 straipsnio trečiąją dalį;
- c) visų minėtųjų paskyrimų, prieštaravimų ir pareiškimų pakeitimus.

22 straipsnis

Šios Konvencijos Šalims, kurios taip pat yra vienos arba abiejų 1905 m. liepos 17 d. ir 1954 m. kovo 1 d. Hagoje pasirašytų Konvencijų dėl civilinio proceso Šalys, ši Konvencija pakeičia tų ankstesniųjų Konvencijų 1–7 straipsnius.

23 straipsnis

Ši Konvencija neturi įtakos 1905 m. liepos 17 d. Hagoje pasirašytos Konvencijos dėl civilinio proceso 23 straipsnio arba 1954 m. kovo 1 d. Hagoje pasirašytos Konvencijos dėl civilinio proceso 24 straipsnio taikymui.

Tačiau šie straipsniai taikomi tik tais atvejais, kai naudojami ryšio palaikymo būdai, identiški tose Konvencijose numatytiems būdams.

24 straipsnis

Jei Šalys nėra susitarusios kitaip, laikoma, kad papildomi susitarimai tarp 1905 m. ir 1954 m. Konvencijų Šalių yra lygiai taip pat taikomi ir šiai Konvencijai.

25 straipsnis

Nepažeidžiant 22 ir 24 straipsnių nuostatų, ši Konvencija nenukrypsta nuo konvencijų, kurių nuostatos apima ir šioje Konvencijoje reglamentuojamus klausimus ir kurių Šalimis Susitariančiosios Valstybės jau yra arba taps.

26 straipsnis

Ši Konvencija pateikiama pasirašyti valstybėms, kurioms buvo atstovauta Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos dešimtojoje sesijoje.

Konvencija ratifikuojama, jos ratifikavimo dokumentai deponuojami Nyderlandų Užsienio reikalų ministerijoje.

27 straipsnis

Ši Konvencija įsigalioja šešiasdešimtą dieną po trečiojo ratifikavimo dokumento, nurodyto 26 straipsnio antrojoje dalyje, deponavimo.

Kiekvienai pasirašiusiajai Valstybei, kuri ją ratifikuoja vėliau, Konvencija įsigalioja šešiasdešimtą dieną po jos ratifikavimo dokumento deponavimo.

28 straipsnis

Bet kuri Valstybė, kuriai nebuvo atstovaujama Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos dešimtojoje sesijoje, gali prisijungti prie šios Konvencijos jai įsigaliojus pagal 27 straipsnio pirmąją dalį. Prisijungimo dokumentas deponuojamas Nyderlandų Užsienio reikalų ministerijoje.

Tokiai Valstybei Konvencija įsigalioja, jei nė viena Valstybė, ratifikavusi Konvenciją iki tokio prisijungimo dokumento deponavimo, per šešis mėnesius nuo Nyderlandų užsienio reikalų ministerijos pranešimo apie tokį prisijungimą dienos nepraneša minėtajai ministerijai apie savo prieštaravimą.

Nesant tokių prieštaravimų, Konvencija įsigalioja prisijungiančiajai Valstybei pirmąją mėnesio dieną pasibaigus paskutiniam laikotarpiui, nurodytam šio straipsnio ankstesnėje dalyje.

29 straipsnis

Bet kuri Valstybė pasirašymo, ratifikavimo arba prisijungimo metu gali pareikšti, kad ši Konvencija galioja visose, vienoje ar keliuose teritorijose, už kurių tarptautinius ryšius ta Valstybė atsako. Toks pareiškimas įsigalioja Konvencijos įsigaliojimo atitinkamai Valstybei dieną.

Bet kuriuo metu vėliau apie Konvencijos galiojimą tokiose teritorijose pranešama Nyderlandų užsienio reikalų ministerijai.

Tokiame pareiškime nurodytoms teritorijoms Konvencija įsigalioja šešiasdešimtą dieną po šio straipsnio ankstesnėje dalyje nurodyto pranešimo.

30 straipsnis

Ši Konvencija galioja penkerius metus nuo jos įsigaliojimo pagal 27 straipsnio pirmąją dalį net ir toms Valstybėms, kurios ją ratifikavo arba prie jos prisijungė vėliau.

Jei ji nebuvo denonsuota, jos galiojimas kas penkerius metus savaimė atnaujinamas.

Apie bet kokią denonsavimą pranešama Nyderlandų užsienio reikalų ministerijai ne vėliau kaip likus šešiams mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos.

Denonsavimas gali būti skirtas tik tam tikroms teritorijoms, kurioms taikoma ši Konvencija.

Denonsavimas galioja tik tai Valstybei, kuri apie jį pranešė. Kitoms Susitariančiosioms Valstybėms Konvencija lieka galioti.

31 straipsnis

Nyderlandų užsienio reikalų ministerija praneša 26 straipsnyje nurodytoms Valstybėms ir Valstybėms, prisijungusioms pagal 28 straipsnį, apie:

- a) 26 straipsnyje nurodytus pasirašymus ir ratifikavimus;
- b) Konvencijos įsigaliojimo pagal 27 straipsnio pirmąją dalį datą;
- c) 28 straipsnyje nurodytus prisijungimus ir jų įsigaliojimo datas;
- d) 29 straipsnyje nurodytus pareiškimus dėl Konvencijos galiojimo išplėtimo ir jų įsigaliojimo datas;
- e) 21 straipsnyje nurodytus paskyrimus, prieštaravimus ir pareiškimus;
- f) 30 straipsnio trečiojoje dalyje nurodytus denonsavimus.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją.

Priimta 1965 m. lapkričio 15 d. Hagoje anglų ir prancūzų kalbomis. Abu tekstai turi vienodą teisinę galią ir vienu egzemplioriumi deponuojami Nyderlandų Vyriausybės archyvuose. Patvirtintas nuorašas diplomatiniais kanalais siunčiamas kiekvienai Valstybei, kuriai buvo atstovauta Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos dešimtojoje sesijoje.
